XVI. évfolyam, 2. szám, 2013

Agrárpiaci Jelentések

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

AKI

Gabona és Ipari Növények
XVI. évfolyam, 2. szám, 2013

Megjelenik kéthetente
2013. február 13.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Tikász Ildikó Edit
tikasz.ildiko.edit@aki.gov.hu
Elek Réka
elek.reka@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésen kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....3

GABONAPIACI JELENTÉS.....4
Agrárpolitikai Hírek.....5
A gabonafélék termelői ára.....6
A gabonafélék jegyzése.....7
Nemzetközi piaci információk.....12

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....14
Az olajos magvak és származékainak jegyzése.....15
Nemzetközi piaci információk.....19

CUKORPIACI JELENTÉS.....20
Agrárpolitikai Hírek.....20

ÖSSZEFOGLALÓ

Az *International Grain Council* (*IGC*) januári világpiaci kitekintésében 656 millió tonnára növelte a 2012/2013. gazdasági év globális búzatermelésére vonatkozó előrejelzését, felfelé korrigálták az Európai Unió, Ukrajna, Kanada, Kína és Ausztrália kibocsátását.

Az *IGC* a világ 2012/2013. gazdasági évi kukoricatermését 845 millió tonnára emelte, elsősorban Kína kibocsátási adatainak 10 millió tonnás pozitív irányú változtatása miatt.

Az AKI PÁIR adatai alapján az étkezési búza termelői ára 66 850 forint/tonna volt január utolsó hetében, míg a takarmánykukoricát tonnánként 64 500 forintért kínálták a fizikai piacokon.

Az *USDA* a februári előrejelzésében a világ szójababtermelését 269,5 millió tonnára becsülte a 2012/2013. gazdasági évre, míg a napraforgómag globális termelését az egy hónappal korábbi jelentéséhez képest 500 ezer tonnával felfelé, 36,4 millió tonnára korrigálta.

Az *Informa Economics* a világ repcetermését 65,2 millió tonnára várja a 2013/2014. gazdasági évre, 6 millió tonnával többre, mint a folyó szezonban.

Az Egyesült Államok Agrárminisztériumának (*USDA*) előrejelzése szerint a globális cukortermelés várhatóan 172,3 millió tonna lesz a 2012/2013. gazdasági évben.

GABONAPIACI JELENTÉS

Az International Grain Council (IGC) januári világpiaci kitekintésében 656 millió tonnára növelte a 2012/2013. gazdasági év globális búzatermelésére vonatkozó előrejelzését, így 40 millió tonnával marad el az előző szezon termésétől. A szakértők felfelé korrigálták az Európai Unió, Ukrajna, Kanada, Kína és Ausztrália kibocsátását. A déli féltekén a betakarítás a végéhez közeledik. Argentína búzatermését az IGC 10,5 millió tonnára (-3,5 millió az előző gazdasági évhez képest) csökkentette a kisebb vetésterület és a csapadékos időjárás következtében, míg Brazíliában 4,8 millió tonna (-1 millió) körüli termés került raktárakba a vártnál alacsonyabb hozamok miatt. A korábbi prognózisokhoz képest kedvezőbben alakultak a termésátlagok Ausztráliában, az elemzők az előző jelentéshez képest 0,5 millió tonnával több, azaz 22 millió tonna (-8 millió) búzatermésre számítanak.

Az Egyesült Államok mezőgazdasági minisztériumának (USDA) jelentése szerint az USA 2012. június 1. – 2013. január 31. között 16,3 millió tonna búzát exportált, 2 millió tonnával kevesebbet, mint egy évvel korábban, ami elsősorban a termény magas árával magyarázható. A február elején kiírt egyiptomi búzatenderen ugyanakkor az USA nyerte el a 60 ezer tonna termény beszállításának jogát az erős euró miatt hátránnyal pályázó Franciaországgal szemben. Az új termésű kenyérgabonával kapcsolatban egyáltalán nem biztatóak a kilátások az észak-amerikai országban: a szárazság miatt a főbb termőterületeken romlott a növények állapota, egyes térségekben a 10 százalékot sem éri el a kiváló/jó minősítés aránya.

Az Európai Unió búzakivitele kedvezően alakult a folyó szezonban: 2012. július 2. – 2013. január 29. között 11,3 millió tonna terményt (durum nélkül) érékesített a közösség a külpiacokon, 3 millió tonnával többet az előző év ugyanezen időszakához képest. A Közösségben termesztett malmi búza az utóbbi hetekben versenyképesnek bizonyult a fontosabb észak- és dél-amerikai piacokon is, vagyis az Unió kenyérgabona-készletei kimerülőben vannak. A Toepfer International szerint viszont takarmánybúzából – a magas belpiaci árak miatt – előreláthatóan behozatalra szorul.

Az APK-Inform piacelemző cég jelentése alapján Ukrajna a 2012/2013. gazdasági év kezdetétől 2013. február 3-ig 6,14 millió tonna búzát exportált, 140 ezer tonnával többet, mint amennyiben korábban a kereskedők az ország vezetésével megállapodtak. Ezért az ukrán agrárminisztérium a felrakodott hajók kiszállításának megállítását kéri, jóllehet korábban azt nyilatkozta, hogy további 300 ezer tonna búza kivitelére ad engedélyt, amit a kereskedők az állami készletekből vásárolhatnak meg.

Az IGC a világ 2012/2013. gazdasági évi kukoricatermését az előző jelentéséhez képest 15 millióval 845 millió tonnára (-34 millió a 2011/2012. évihez képest) növelte, elsősorban Kína kibocsátási adatainak 10 millió tonnás korrekciója miatt. Kínában rekord mennyiségű, 208 millió tonna (+15 millió) kukorica termett, míg az USA-ban 274 millió tonna körüli termés került raktárakba, ami az elmúlt 6 év legalacsonyabb kibocsátása. Az USA kukoricaexportja rendkívül gyengén teljesített eddig a folyó szezonban: az USDA adatai alapján az ország 2012. szeptember 1. - 2013. január 31. között 7,9 millió tonna terményt értékesített a harmadik országoknak, szemben az egy évvel korábbi 18,1 millió tonnával (-56 százalék!). A brazíliai ó termésű források kimerülésével az USA kivitelének élénkülése várható átmenetileg, ugyanakkor már tavasszal számítani kell a dél-amerikai új termésű kukorica megjelenésére a világpiacon. A jelenlegi külkereskedelmi adatok alapján az IGC 5,4 millióval 24 millió tonnára csökkentette az USA kukorica-kivitelére vonatkozó előrejelzését a 2012/2013. gazdasági évre, ami 15 millió tonnával marad el a 2011/2012. évi szezonban exportált volumentől.

A szakértők az EU-27 2012. évi kukoricatermésére vonatkozó prognózisukat 600 ezer tonnával 54,2 millió tonnára (-12 millió) módosították, miután a vártnál kedvezőbben alakult a kibocsátás Magyarországon, Olaszországban és Spanyolországban. Ukrajnában 20,9 millió tonna kukoricát takarítottak be, 2 millió tonnával kevesebbet, mint 2011-ben. Az ország a folyó gazdasági évben, 2013. február 3-ig 8 millió tonna kukoricát exportált, 1,4 millió tonnával többet, mint egy évvel korábban.

Argentínában az előirányzott 4 millió hektár helyett 4,5 millió hektáron vetettek kukoricát, így az IGC a várható termést 27,5 millió tonnára korrigálta (+1,5 millió), ami 6,5 millió tonnával múlja felül a 2011/2012. gazdasági év kibocsátását. Brazíliában az első vetésű kukorica aratása februárban kezdődött, a későbbi terméssűnek a vetése pedig még folyamatban van. A brazíliai Conab a teljes vetésterületet 15,4 millió hektárra jelzi (+200 ezer), a becsült 4,9 tonna/hektáros hozam 2,5 százalékkal meghaladja a múlt évit, így előreláthatóan 76 millió

tonna (+3 millió) rekord mennyiségű mag kerülhet tavasszal raktárakba, amelyből előreláthatóan 15 millió tonna termény kerül exportra a 2012/2013. évi szezonban.

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a búza és a kukorica határidős jegyzései január vége óta csökkentek. A búza fronthónapi jegyzése január 30. - február 8. között 3 százalékkal 278 USD/tonnára esett. A termény árának negatív tendenciája főként az USDA februári világpiaci kitekintésének megjelenésére váró befektetők pozíciózárásaival magyarázható, akik arra számítottak, hogy az elemzők növelik a búza 2012/2013. gazdasági évi zárókészletére vonatkozó előrejelzésüket. A kukorica márciusi lejáratra szóló ára a vizsgált időszakban 4 százalékkal 279 USD/tonnára esett a kedvező dél-amerikai időjárás és termés-előrejelzések hírére. A párizsi árutőzsdén (MATIF) a chicagóihoz hasonló trend mutatkozott: a január 22. és február 8. közötti időszakban a búza legközelebbi lejáratra vonatkozó ára 3 százalékkal 246 euró/tonnára, a kukoricáé 6 százalékkal 229 euróra gyengült. A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a búza márciusi jegyzése január közepén tonnánként 2000 forinttal 71 ezer forintra emelkedett, és február első hetében is ezen az áron lehetett szerződést kötni a terményre. A márciusi szállítású takarmánybúza tonnánkénti ára január óta stabilan 68,6 ezer forinton áll, míg a takarmánykukorica fronthavi jegyzése hetek óta 65 ezer forint/tonna körül ingadozik.

Az AKI PÁIR adatai alapján az étkezési búza termelői ára 66 850 forint/tonna volt január utolsó hetében, 26 százalékkal magasabb az egy évvel korábbinál. A takarmánykukoricát tonnánként 64 500 forintért kínálták a fizikai piacokon, 34 százalékkal magasabb áron, mint tavaly ilyenkor. A finomliszt (BL 55) feldolgozói értékesítési ára 94 forint/kg volt január végén, ez 23 százalékkal haladta meg 2011 ugyanezen időszakának átlagárát.

Agrárpolitikai Hírek

- Oroszország fontolóra veszi, hogy 2013. augusztus 1-ig felfüggessze a gabonaimportját terhelő 5 százalékos vámot azzal a céllal, hogy az Európai Unióból történő behozatalt ösztönözze.
- Az olaszországi árutőzsde (Borsa Italiana) 2013. január 9-ei bejelentése szerint 2013. január 21-től – elsőként Európában – bevezetik az európai származású durumbúza határidős kereskedését. Az AGREX elnevezésű derivatívára márciusi, májusi, szeptemberi és decemberi szállítási határidőre lehet kereskedni.
- Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) társfinanszírozásában megvalósuló egyes beruházási jellegű támogatások kifizetése iránti kérelmek benyújtásának újabb időszaka 2013. február 1-jén nyílt meg. Fontos változás, hogy a 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet február 1-jén hatályba lépő módosítása értelmében a felsorolt jogcímek tekintetében kifizetési kérelmet kizárólag elektronikus úton, az MVH által rendszeresített elektronikus űrlapon, ügyfélkapun keresztül lehet benyújtani. Az aktuális beadási időszak 2013. február 1-től május 31-ig tart.
- A Vidékfejlesztési Minisztérium törvénymódosítást nyújt be annak érdekében, hogy a mezőgazdasági területek használatának bejelentése illeték- és díjmentes legyen. Ez a jogszabály nem vonatkozik a belterületi fekvésű 1 hektár alatti területekre.

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára származási hely[a] szerint**

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2013. 4. hét	2013. 5. hét	2013. 5. hét / 2013. 4. hét százalék
Étkezési búza	tonna	1 079	251	2 901	4 795	4 232	88
	HUF/tonna	68 902	69 005	65 901	66 476	66 850	101
Takarmány-búza	tonna	-	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-	-
Takarmány-kukorica	tonna	4 716	4 982	-	8 244	10 891	132
	HUF/tonna	65 752	63 893	-	62 354	64 521	103
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-	-

[a] Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

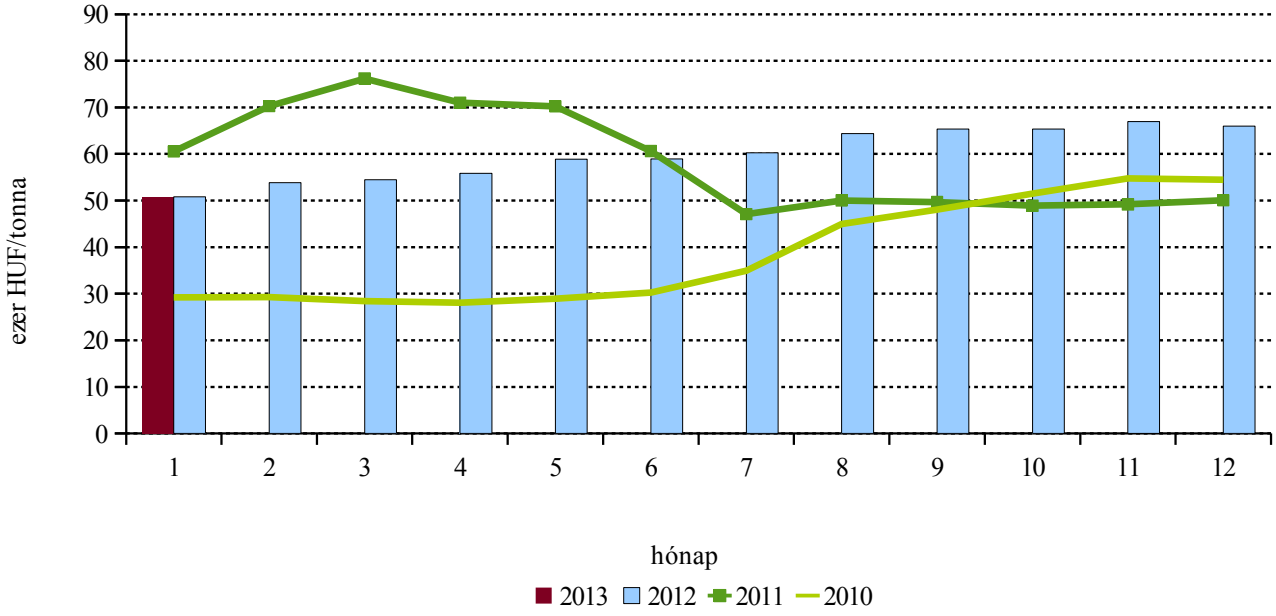
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A gabonafélék országos termelői ára**

Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2012. 5 hét	2013. 4. hét	2013. 5. hét	2013. 5. hét / 2012. 5. hét százalék	2013. 5. hét / 2013. 4. hét százalék
Étkezési búza	tonna	10 771	4 795	4 232	39	88
	HUF/tonna	53 139	66 476	66 850	126	101
Takarmány-búza	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-
Takarmány-kukorica	tonna	22 476	8 244	10 891	48	132
	HUF/tonna	48 299	62 354	64 521	134	103
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-

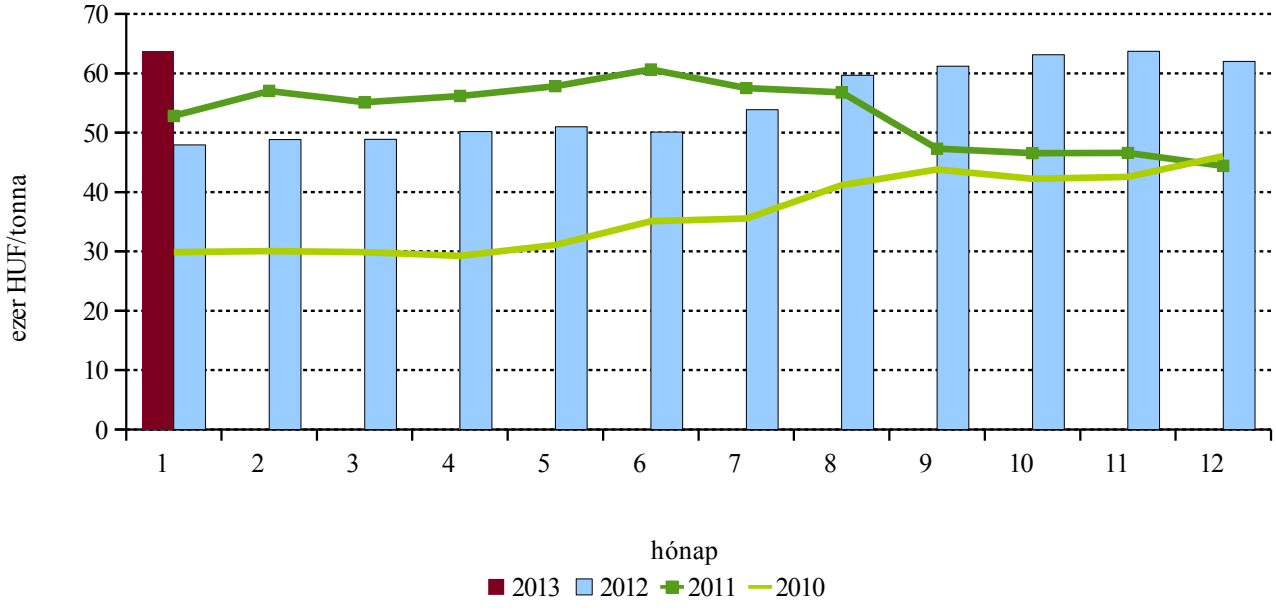
Forrás: AKI PÁIR

1. ábra: **Az étkezési búza termelői ára**

Forrás: AKI PÁIR

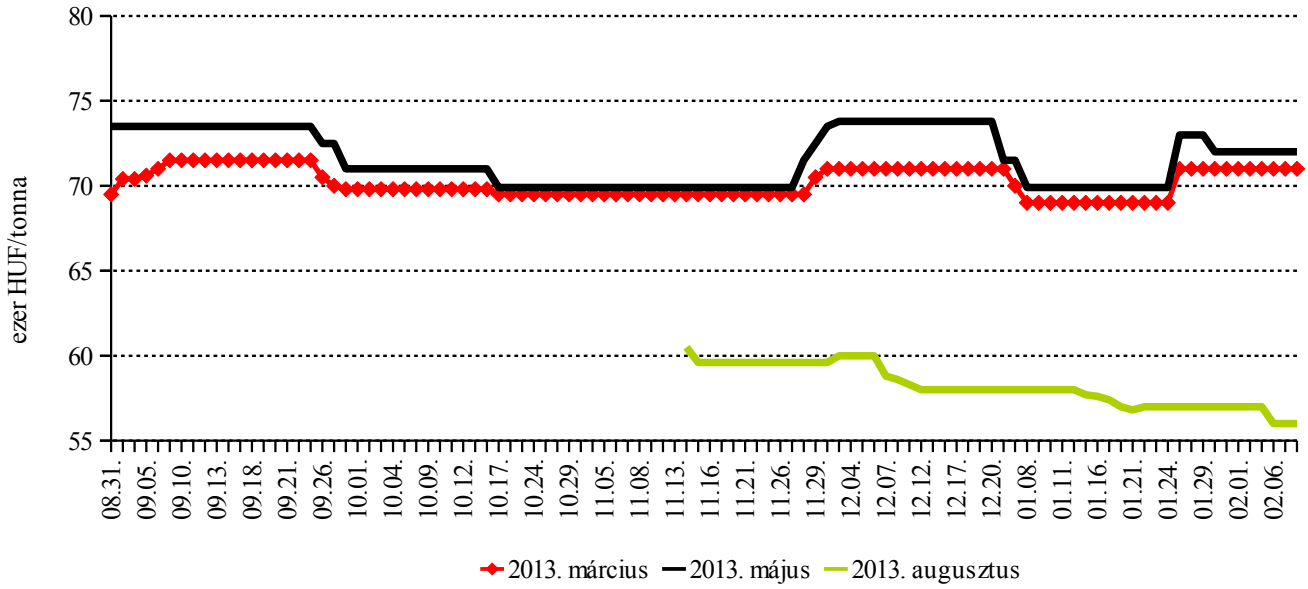
2. ábra: **A takarmánykukorica termelői ára**

Forrás: AKI PÁIR

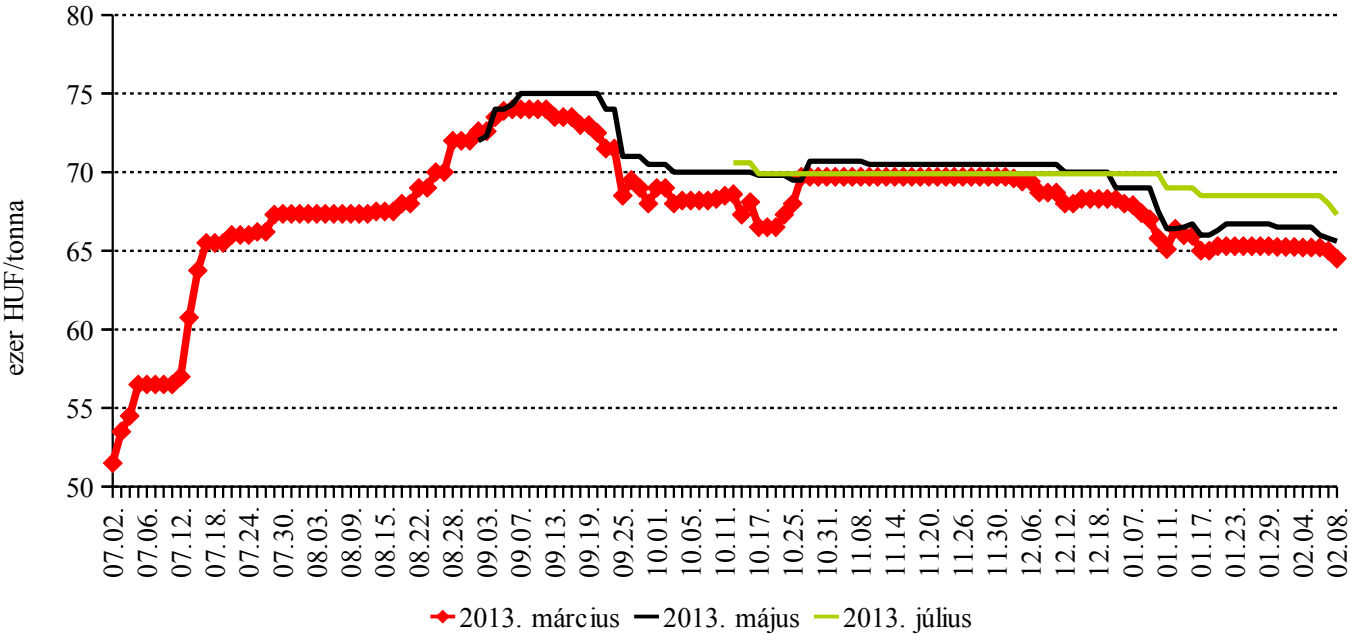
A gabonafélék jegyzése

3. ábra: **A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén**

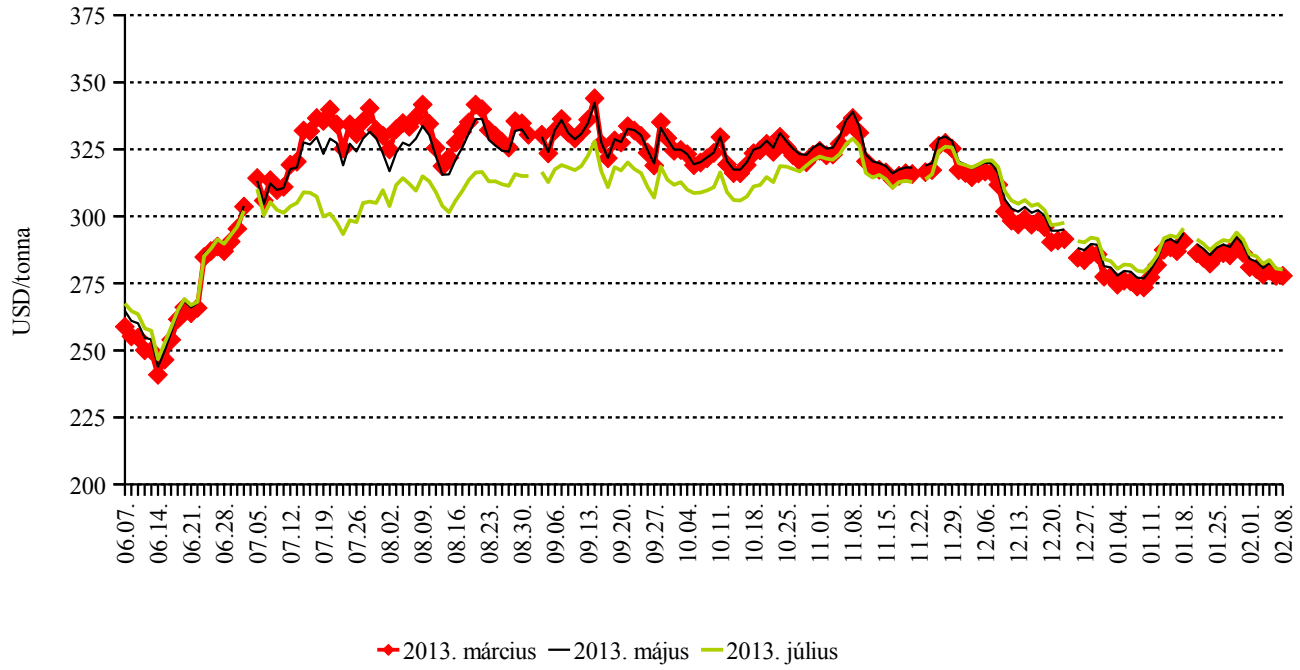
Forrás: BÉT

4. ábra: **A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén**

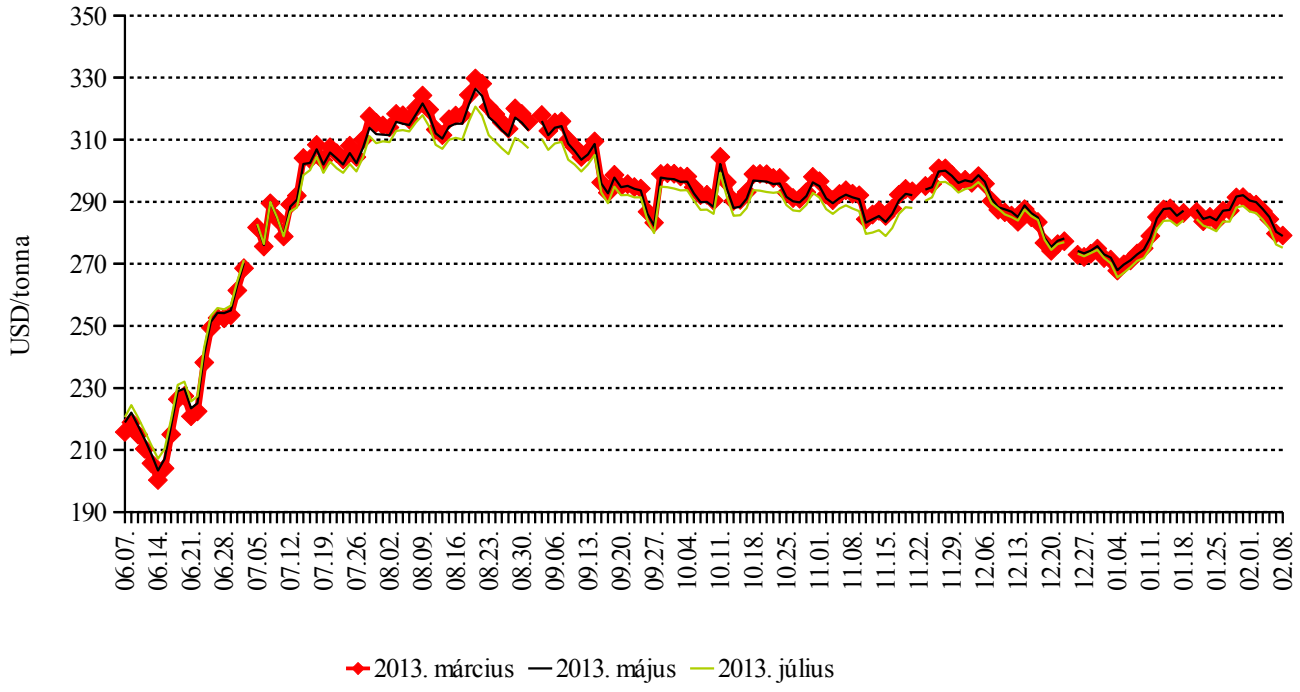
Forrás: BÉT

5. ábra: **A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén**

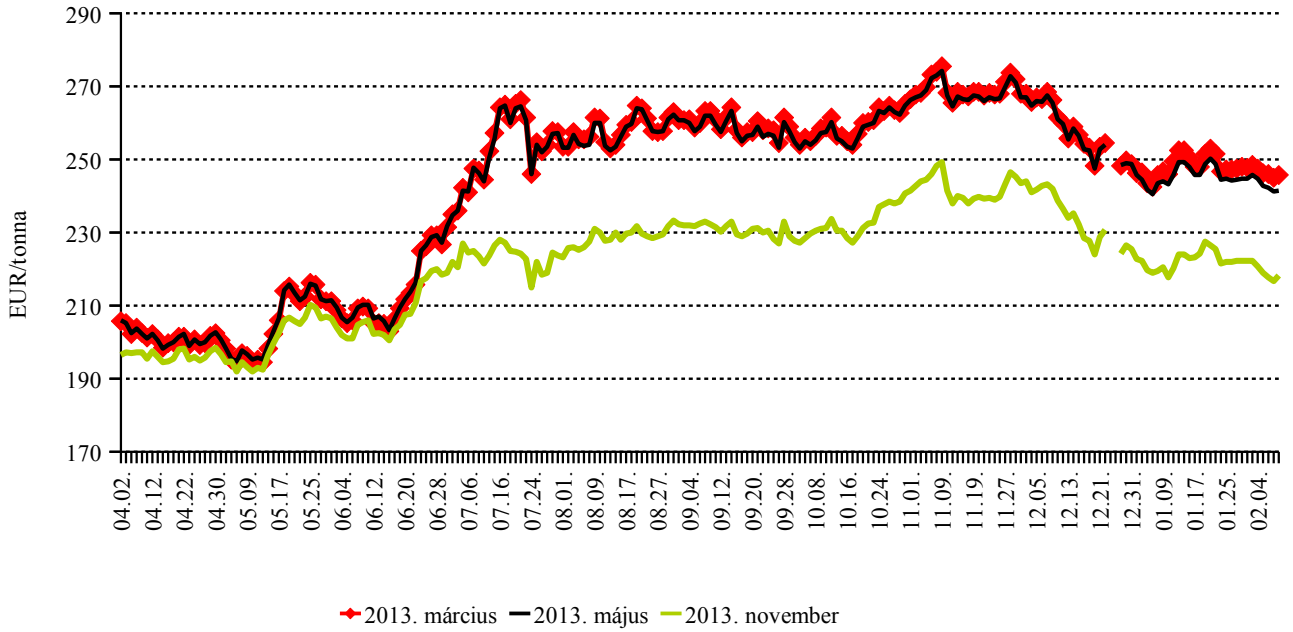
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

6. ábra: **A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén**

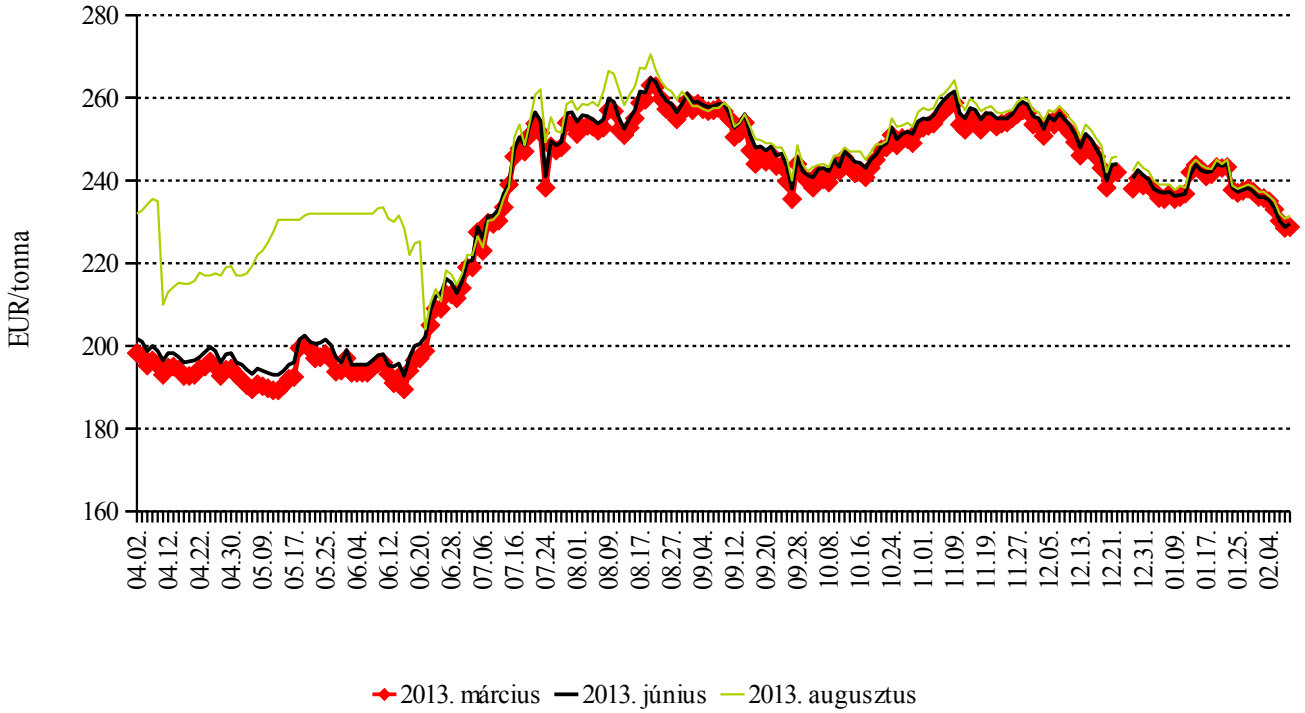
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

7. ábra: **A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén**

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

8. ábra: **A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén**

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

3. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára**

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2012. 5. hét	2013. 4. hét	2013. 5. hét	2013. 5 hét / 2012. 5 hét százalék	2013. 5. hét / 2013. 4. hét százalék
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	333	456	349	105	76
	HUF/kg	76	95	94	123	99
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	860	1 028	1 015	118	99
	HUF/kg	78	96	95	123	100
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	583	456	313	54	69
	HUF/kg	87	107	108	124	100
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/kg	-	-	-	-	-
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	52	40	47	90	118
	HUF/kg	79	102	108	138	106
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	39	15	25	64	160
	HUF/kg	94	116	113	121	98
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	407	356	206	51	58
	HUF/kg	74	93	93	125	101
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	469	406	319	68	79
	HUF/kg	77	94	94	123	100
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	-	20	-	-	-
	HUF/kg	-	99	-	-	-
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	34	264	61	178	23
	HUF/kg	84	105	104	123	99
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	39	42	55	143	132
	HUF/kg	97	115	112	116	98

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat: **A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára**

HUF/kg

Termék	2012. november	2012. december	2013. január
Finomliszt BL 55	226	208	197
Fehér kenyér	268	270	274
Félbarna kenyér	278	295	293
Étkezési búzadara AD	256	259	228

Forrás: AKI PÁIR

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2013. február 8.)

5. táblázat: **Búza**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2013. március	246	71 879	2013. március	278	60 561
2013. május	242	70 636	2013. május	280	61 058
2013. november	218	63 836	2013. július	280	61 074
2014. január	218	63 836	2013. szeptember	283	61 747
2014. március	218	63 836	2013. december	288	62 820
2014. május	219	63 909	2014. március	292	63 700

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME Group– Chicago Board of Trade

6. táblázat: **Kukorica**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2013. március	229	66 907	2013. március	279	60 845
2013. június	230	67 126	2013. május	279	60 812
2013. augusztus	232	67 711	2013. július	275	59 988
2013. november	203	59 449	2013. szeptember	230	50 170
2014. január	205	59 887	2013. december	222	48 333
2014. június	206	60 107	2014. március	226	49 259

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME Group – Chicago Board of Trade

7. táblázat: **Fekete-tengeri búza**

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2013. március	320	69 754
2013. május	322	70 211
2013. július	308	67 051
2013. szeptember	313	68 119
2013. december	313	68 119
2014. március	313	68 119

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

8. táblázat: **A főbb terményekfronthónapi jegyzésű kontraktusainak belső volatilitása**

Termény	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás[a)]	
			2013. 02. 08. (százalék)	2013. 02.01. (százalék)
Búza	2013. március	278	23,6	22,4
Kukorica	2013. március	279	17,2	18,1
Szójabab	2013. március	534	20,0	18,6
Szójadara	2013. március	466	27,0	25,4

[a)] Belső volatilitás *(implied volatility)*: A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8%, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68%-os valószínűséggel ±15,8% eltérés várható.)

Forrás: Barchart

9. táblázat: **A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb terményekvonatkozásában a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) (2013. február 5.)**

Pozíciók száma

Termény	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread[1)]	Vételi	Eladási	Spread[1)]	Vételi	Eladási	Spread[a)]
Búza	97337	162480	117762	21397	9646	86606	117098	51261	35153	21314	32413
Kukorica	249696	648722	269956	45254	19961	292752	78620	128083	102515	61955	69686
Szójabab	138823	300650	77150	29998	25197	150393	27641	69010	43438	52719	37905
Szójadara	53933	179232	58816	1812	12968	65477	17611	22169	17130	11726	19135

[a)]Spread – Különbözeti ügylet

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

Az *USDA* a februári világpiaci kitekintésében a globális szójababtermést 269,5 millió tonnára jelezte a 2012/2013. gazdasági évre, ami 31 millió tonnával múlja felül a 2011/2012. évi szezon kibocsátását. A főbb szójatermelő országok közül Argentína termelését közel 2 millió tonnával lefelé, Brazíliáét 1,2 millió tonnával felfelé korrigálták az előző havi jelentésükhöz képest.

Argentínában befejeződött a szójabab vetése, az elhúzódó csapadékmentes időjárás miatt azonban romlanak a terméskilátások, így az *USDA* 53 millió tonna bab betakarításával számol 2013-ban, 13 millió tonnával többre a múlt évi gyenge kibocsátásnál. Az *Oil World* adatai alapján Argentína 2012-ben 33,3 millió tonna szójababot dolgozott fel, 4 millió tonnával kevesebbet, mint 2011-ben. A *Safras* e *Mercado* tanácsadó cég hírei szerint Brazíliában megkezdődött a szójabab betakarítása, február 1-ig a teljes terület 6 százalékán (egy évvel ezelőtt 5 százalék) végeztek a munkálatokkal. Az *USDA* – a brazíliai *Conab*-hoz hasonlóan – Brazília szójababtermését 83,5 millió tonna körüli rekordszintre teszi 2013-ra, ez 17 millió tonnával több, mint egy évvel ezelőtt.

Az elemzők az Egyesült Államok szójababkészletét a feldolgozás volumenének növekedése miatt a januári jelentéshez képest 270 ezer tonnával lefelé, 3,4 millió tonnára korrigálták 2012/2013. gazdasági évre. Az olajütőkbe kerülő termény mennyiségét 44 millió tonnára becsülik, 2,4 millió tonnával kevesebbre, mint egy évvel korábban, ugyanakkor 270 ezer tonnával többre, mint egy hónappal ezelőtt. A pozitív korrekcióra a megnövekedett belföldi felhasználás és az élénkülő szójadara-kivitel következtében volt szükség. Ez utóbbi Argentína csekély ó termésű szójababforrásai miatt visszaeső szójadaraexporttal magyarázható.

A chicagói árutőzsdén (*CME*/*CBOT*) a szójabab fronthavi jegyzése február 5-én 550 USD/tonna szint közelébe emelkedett, az argentin termést veszélyeztető kedvezőtlen időjárás okozta aggodalom miatt, majd az *USDA* jelentés publikálását követően 534 dollárra csökkent. Úgy tűnik a befektetők hangulatát ezekben a napokban inkább a rekord szintűre várt brazíliai termés határozta meg, mint az USA alig 15 napra elegendő szójababkészletére vonatkozó előrejelzés. Elemzők szerint ugyanakkor a szűkös globális források miatt a dél-amerikai termés betakarításáig a szójabab tőzsdei ára 550 USD/tonna fölé emelkedhet az elkövetkezendő hetekben.

Megjelentek az első előrejelzések a 2013/2014. gazdasági évi repcetermeléssel kapcsolatban. Az *Informa Economics* a globális repcetermést 65,2 millió tonnára várja, 6 millió tonnával többre a folyó évinél. Az elemzők az Európai Unió kibocsátását – a *Strategie Grains* prognózisával összhangban – 20,7 millió tonnára (+2 millió), Kanadáét 16,5 millió tonnára (+3,2 millió), Kínáét a 2012/2013. évi szezonéhoz képest változatlanul 12,8 millió tonnára becsülik.

Kanadában a tavalyi év gyenge termése után úgy tűnik, veszíteni kezd a népszerűségéből a canola, ugyanis 10 év óta először számolnak a vetésterület csökkenésével. Az kanadai mezőgazdasági minisztérium 8,6 millió hektárra jelezte a canola várható vetésterületét, 1,3 százalékkal kisebbre, mint az előző évben. Ennek ellenére a termést 13 százalékkal többre prognosztizálják a múlt évi gyenge termésnél, így akár 15,5 millió tonna canolát is betakaríthatnak a kanadai gazdák.

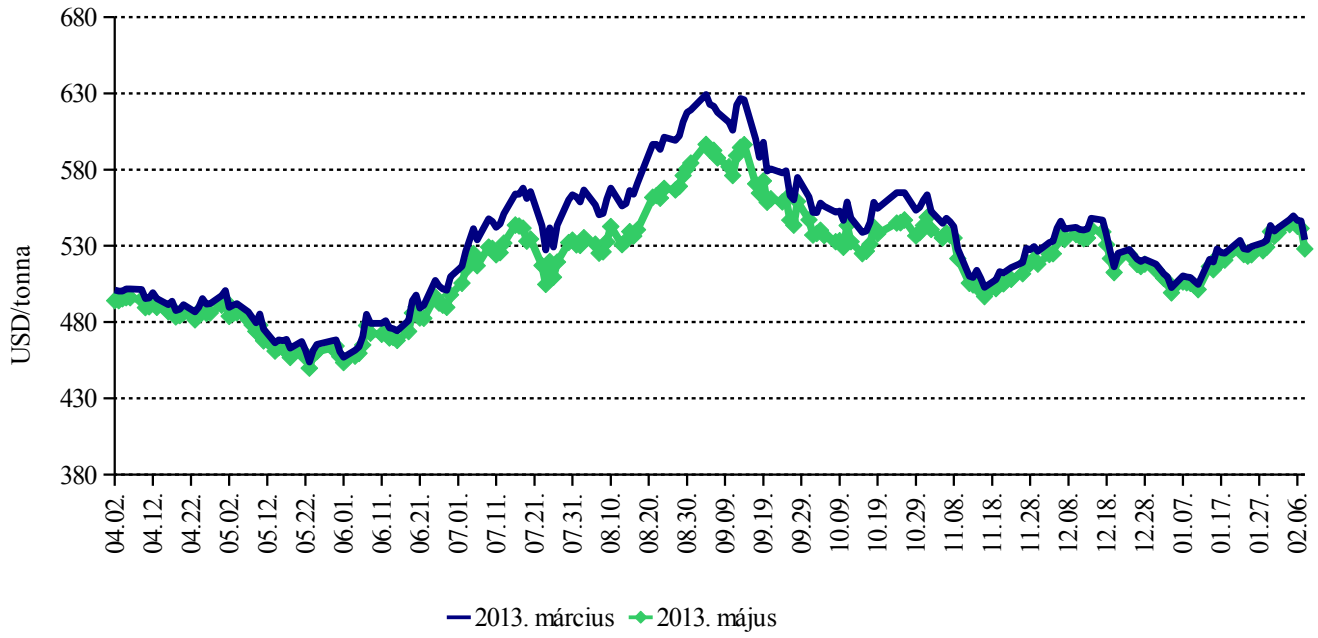
Az USDA a napraforgómag globális termelését az egy hónappal korábbi világpiaci kitekintéséhez képest 500 ezer tonnával felfelé, 36,4 millió tonnára (-4 millió) korrigálta a 2012/2013. gazdasági évre. Oroszországban közel 8 millió tonna (-1,7 millió) mag került tavaly őszszel raktárakba, míg Kazahsztánban 400 ezer tonna. Az ukrán mezőgazdasági miniszter jelentése szerint Ukrajna 2012-ben 3,6 millió tonna napraforgóolajat exportált, 33 százalékkal meghaladva a 2011. évben kivitt mennyiséget.

A párizsi árutőzsdén (*MATIF*) a repce fronthavi jegyzése február elején a 2013/2014. gazdasági évre vonatkozó kedvező előrejelzéseknek köszönhetően a 480 euró/tonna körüli szintről 470 euróra ereszkedett. A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a márciusi szállítású repcemag ára január óta a 138-142 ezer forint/tonna sávban ingadozik, ügyletet idén még csak egyetlen alkalommal kötöttek a terményre. A napraforgómag határidős jegyzése ezzel szemben fokozatosan emelkedik, februárban már 140 ezer forint/tonna áron lehetett szerződést kötni a márciusi lejáratú kontraktusokra.

Az AKI PÁIR adatai szerint a magyarországi fizikai piacokon 136 ezer forint/tonna áron kínálták a napraforgómagot január utolsó hetében, ami 18 százalékkal haladja meg az egy évvel ezelőtti átlagárat.

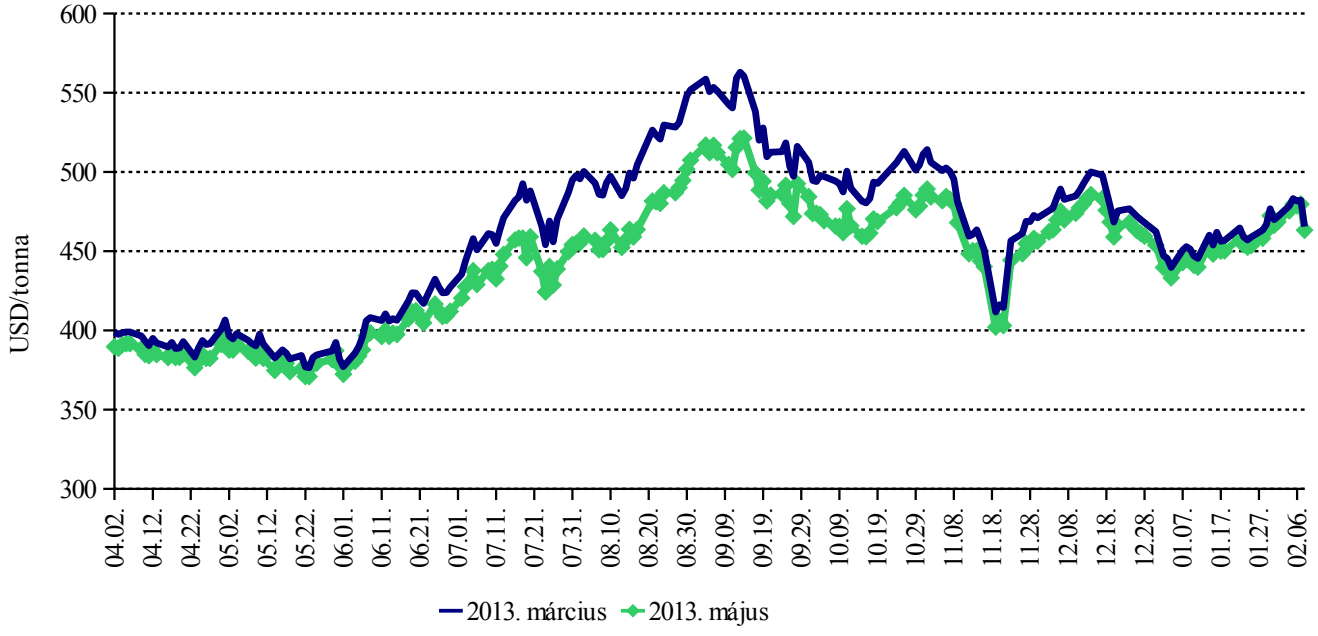
Az olajos magvak és származékainak jegyzése

9. ábra: **A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén**

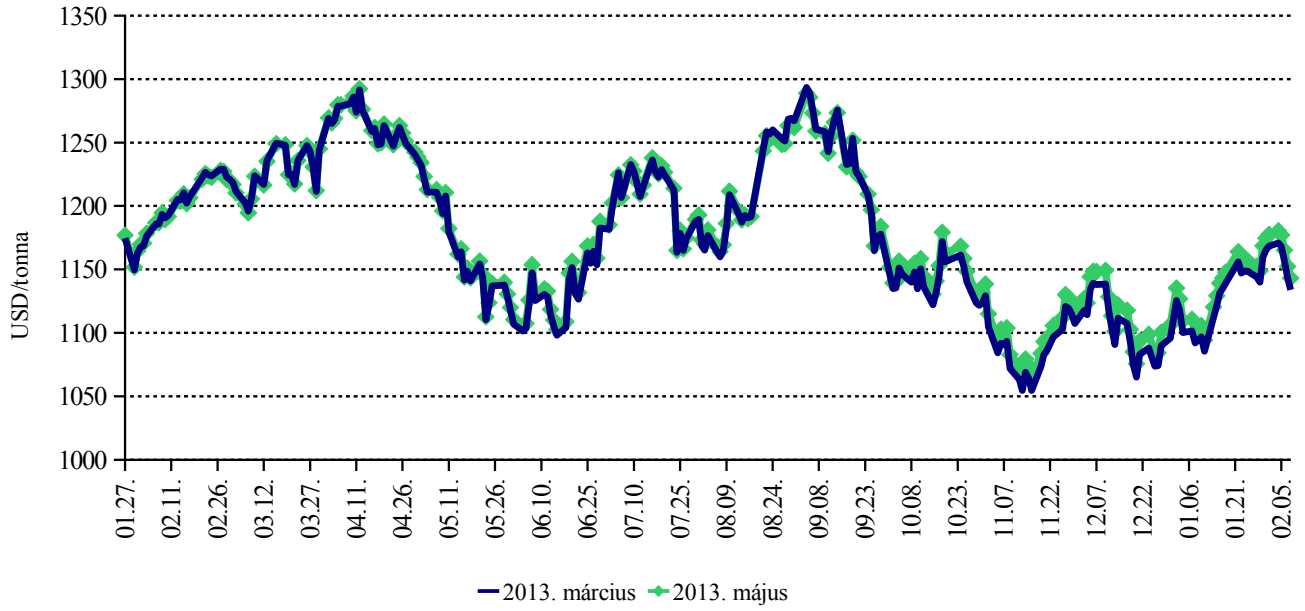
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

10. ábra: **A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén**

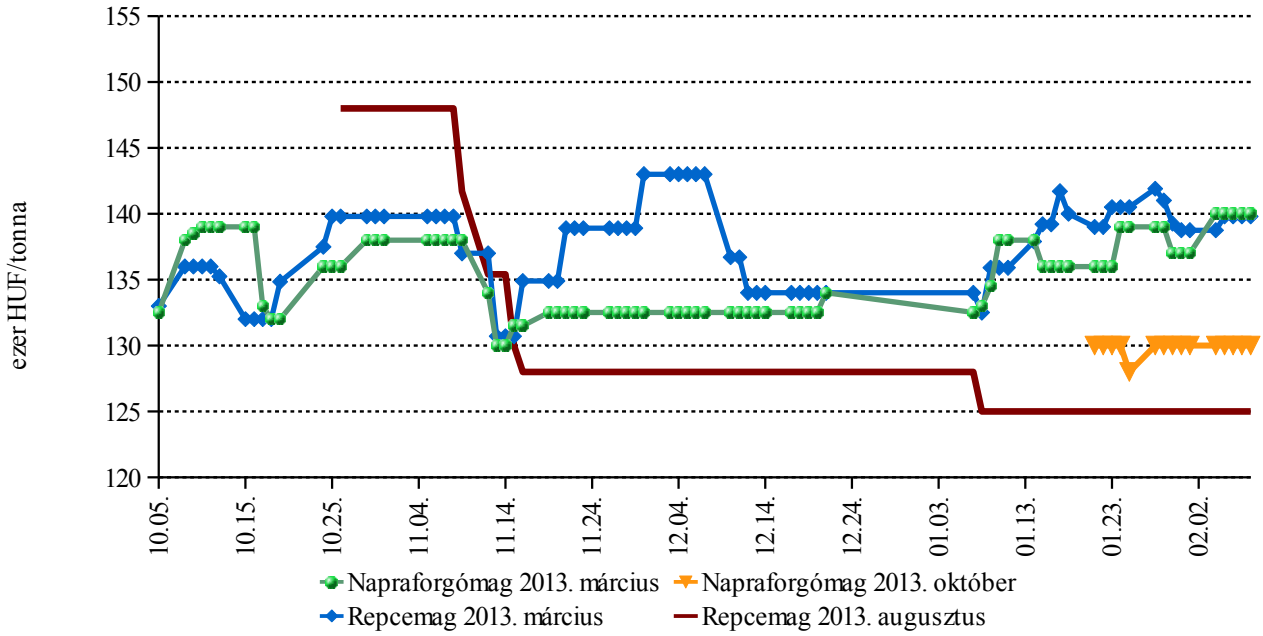
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

11. ábra: **A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén**

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

12. ábra: **A napraforgó- és a repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén**

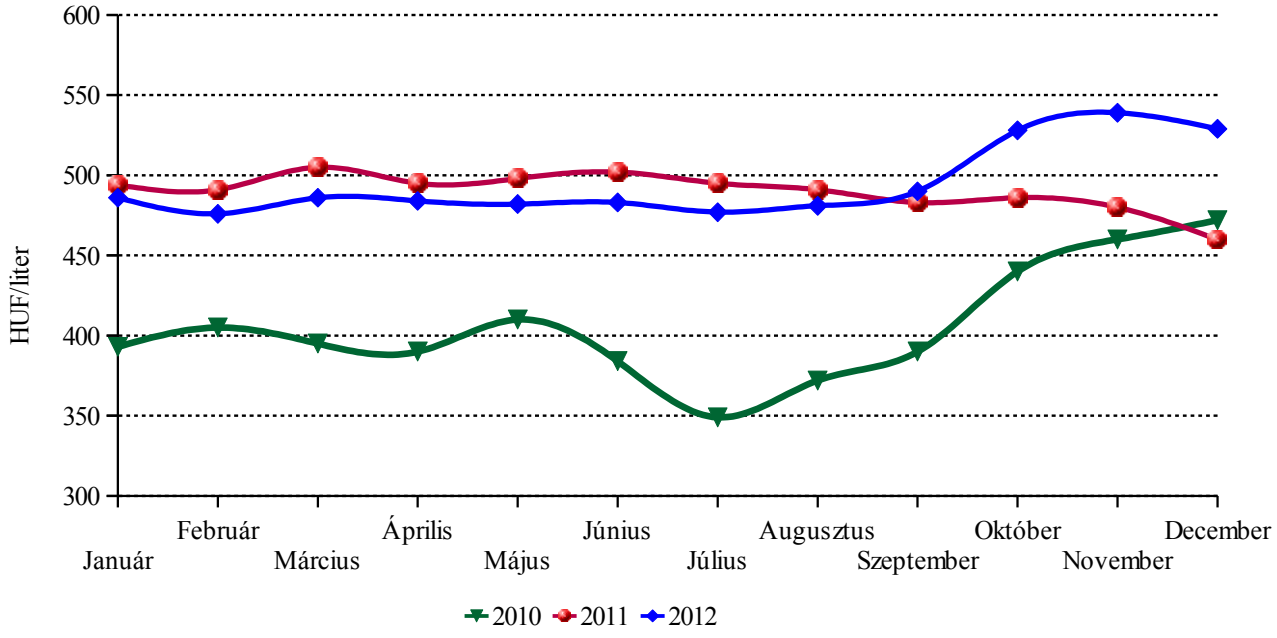
Forrás: BÉT

10. táblázat: **A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozói értékesítési átlagára**

Megnevezés	Mérték-egység	2012. 5. hét	2013. 4. hét	2012. 5. hét	2013. 5. hét/ 2012. 5. hét százalék	2013. 5. hét/ 2013. 4. hét százalék
Ipari napraforgómag	tonna	27 500	-	8 072	29	-
	HUF/tonna	115 210	-	136 305	118	-
Repcemag	tonna	9 280	-	-	-	-
	HUF/tonna	132 467	-	-	-	-
Nyers napraforgóolaj	tonna	-	-	13	-	-
	HUF/tonna	-	-	296 859	-	-
Napraforgódara	tonna	-	3 006	-	-	-
	HUF/tonna	-	68 363	-	-	-
Nyers repceolaj	tonna	-	-	-	-	-
	HUF/tonna	-	-	-	-	-
Repcedara	tonna	2 344	-	-	-	-
	HUF/tonna	49 526	-	-	-	-

Forrás: AKI PÁIR

13. ábra: **A napraforgóolaj fogyasztói ára**

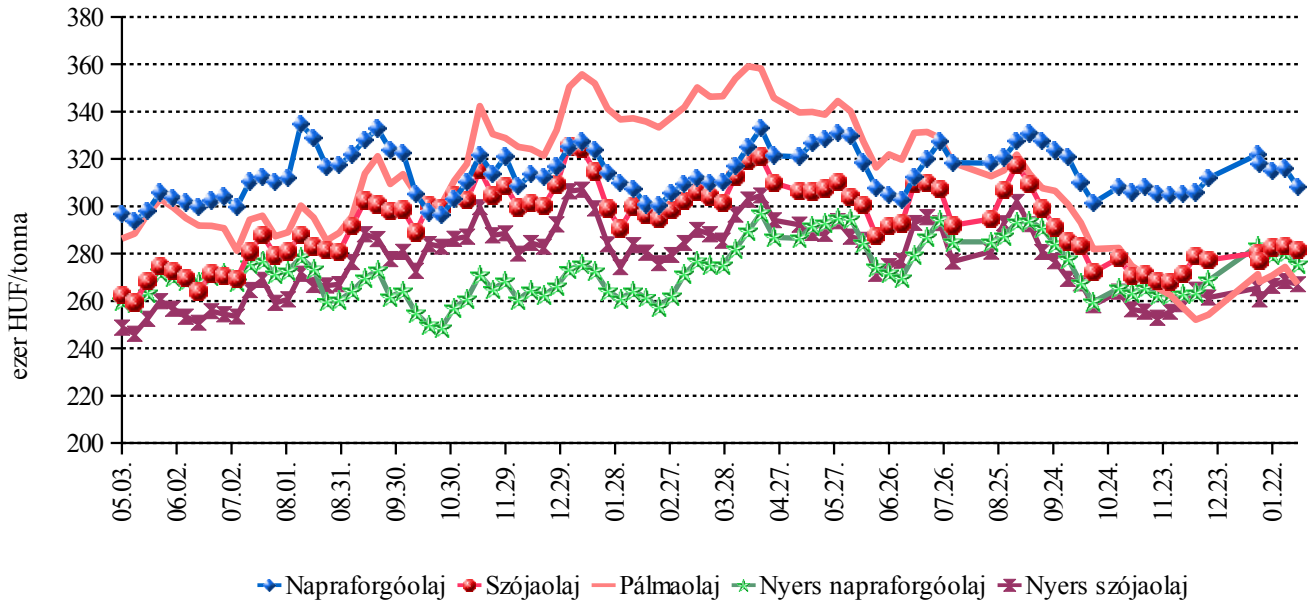
Forrás: KSH

11. táblázat: **A növényolajok és származékainak jegyzése Európában**

Termék	Ország	Időpont	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	2013-01-22	953	279 606
		2013-01-29	943	280 318
		2013-02-05	943	275 851
Napraforgóolaj (finomított)		2013-01-22	1 073	314 832
		2013-01-29	1 063	316 009
		2013-02-05	1 053	308 046
Szójaolaj (nyers)		2013-01-22	908	266 397
		2013-01-29	903	268 422
		2013-02-05	913	267 071
Szójaolaj (finomított)		2013-01-22	963	282 542
		2013-01-29	953	283 293
		2013-02-05	963	281 705
Napraforgódara	Ausztria	2013-01-22	-	-
		2013-01-29	-	-
		2013-02-05	-	-
Repcedara		2013-01-22	295	86 597
		2013-01-29	295	87 739
		2013-02-05	300	87 804

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BPLW

14. ábra: **A növényi olajok jegyzése a milánói árutőzsdén**

Forrás: Borsa di Milano

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2013. február 08.)

12. táblázat: **Repce**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs	
	EUR/tonna	HUF/tonna
2013. május	471	137 690
2013. augusztus	437	127 891
2013. november	433	126 502
2014. február	431	126 136
2014. május	429	125 332
2014. augusztus	411	120 287

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

13. táblázat: **Szójabab**

CME/CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2013. március	534	116 352
2013. május	528	115 086
2013. július	524	114 189
2013. augusztus	510	111 241
2013. szeptember	489	106 499
2013. november	471	102 701

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

14. táblázat: **Szójadara**

CME/CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2013. március	466	101 470
2013. május	463	100 968
2013. július	457	99 573
2013. augusztus	441	96 064
2013. szeptember	417	90 832
2013. október	392	85 492

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

CUKORPIACI JELENTÉS

Az *USDA* előrejelzése szerint a globális cukortermelés várhatóan 172,3 millió tonna lesz a 2012/2013. gazdasági évben (október-szeptember), ami enyhe növekedést jelent az előző évi szezonhoz képest. A cukor globális fogyasztása szintén tovább emelkedik akárcsak az előző három évben, ugyanis a világ cukorfogyasztását 163,6 millió tonnára becsülik a folyó gazdasági évre, ami 3,5 millió tonnás növekedést jelent az előző szezonhoz képest. A fogyasztás bővülésében a cukor árának csökkenése játszik fontos szerepet. A globális cukortöbblet (termelés-fogyasztás) 8,7 millió tonna lehet a folyó gazdasági évben. Az elemzők a 2011/2012. gazdasági év globális zárókészletét 36,2 millió tonnára becsülték, ami 6,1 millió tonnával volt magasabb, mint az előző szezoné. A folyó gazdasági év végén 38,3 millió tonnára várják a cukor zárókészletét, ami további 2,1 millió tonnával emelheti a készletek szintjét.

Az *USDA* előrejelzése szerint Brazília cukornádtermelése 570 millió tonna körül alakul a folyó évi szezonban, ami a 2012 májusában prognosztizált mennyiséget 5 millió tonnával haladja meg. Az áprilistól júliusig tartó folyamatos esőzések hozzájárultak a hozamok növekedéséhez. A termés bővülését az is segítette, hogy növekedett a cukornád ültetvények területe. Az *USDA* becslése szerint Brazília észak-keleti részén előreláthatóan 60 millió tonna cukornádat termelnek.

A Brazil Cukor és Etanol Szövetség (*UNICA*) elemzése szerint Brazília központi déli régiójában a cukormalmok által feldolgozott cukornád mennyisége elérte az 531,3 millió tonnát a 2012. szeptember december közötti időszakban. Ez 2,6 százalékkal több, mint a szeptemberi becslés (518,5 millió tonna) és 4,5 százalékkal haladja meg az áprilisban becsült 509 millió tonnát. Az előrejelzések szerint Brazília cukorkibocsátása 37,5 millió tonna lesz a 2012/2013. gazdasági évben, ez 1,4 millió tonnával több az előző szezonban előállított mennyiségnél. A várakozások szerint az ország 25 millió tonna cukrot exportál, 19,7 millió tonna nyerscukrot és 5,4 millió tonna a finomított cukrot. Valószínűsíthető, hogy Brazília adja a világ összes cukorexportjának 45,3 százalékát, ami magasabb az előző szezon becsült 43,9 százalékánál, de alacsonyabb az előző három gazdasági év átlagánál (46,9 százalék).

Az Indiai Cukormalmok Egyesülete (*ISMA*) 24 millió tonnára csökkentette a 2012/2013. gazdasági évre vonatkozó előrejelzését, a júliusban prognosztizált 25 millió tonnáról, hivatkozva arra, hogy India két fő cukorkibocsátó régiójában, Maharashtraban és Karnatakaban 35 százalékkal kevesebb csapadékot hozott a monszun első fele szeptemberig. A kormány még pesszimistább, csak 23 millió tonnás cukorkibocsátást vár. Indiában gyakori, hogy egy 2-5 évig terjedő időszakban a termelés növekedést mutat, majd ezt egy 1-2 éves csökkenés követi.

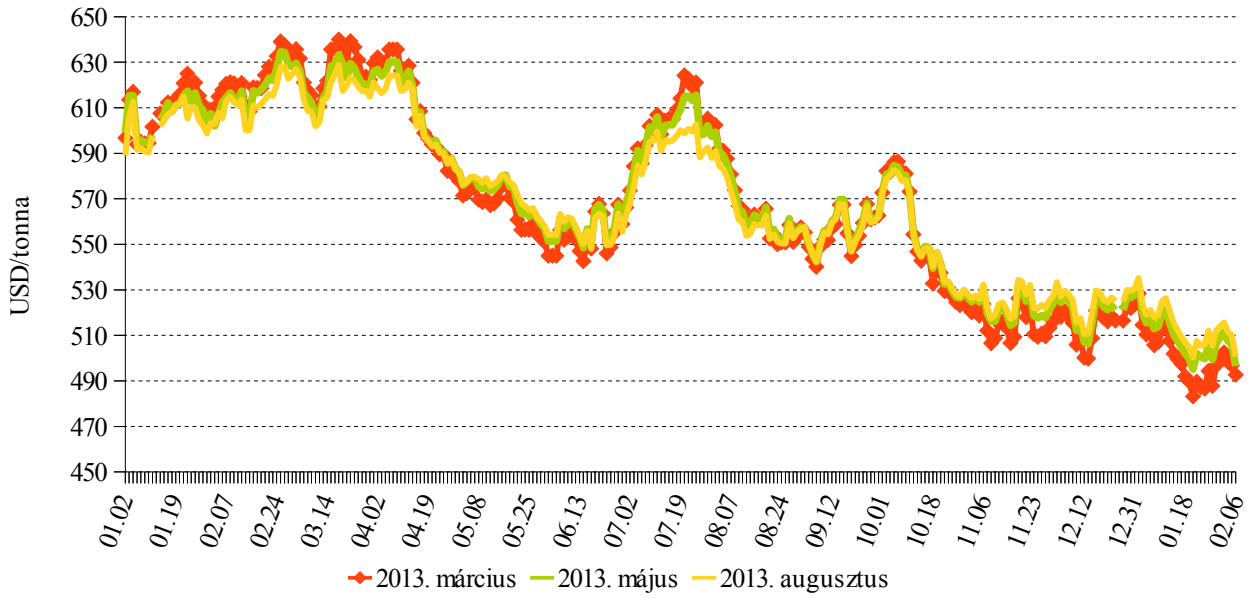
Az Európai Bizottság előrejelzése szerint az Unió cukortermelése várhatóan 1 millió tonnával 17,55 millió tonnára csökken a 2012/2013. gazdasági évben az előzőhöz viszonyítva. A cukorfogyasztása 16,8 millió tonna körül alakulhat a folyó gazdasági évben.

A KSH adatai szerint Magyarországon a cukorrépa betakarított területe 14 százalékkal 17 ezer hektárral bővült 2012-ben az előző esztendőhöz képest. A cukorrépa termése a hozam 22 százalékos csökkenése miatt (44,1 tonna/hektár) 759 ezer tonna volt, 11 százalékkal csökkent a 2011. évihez viszonyítva.

Agrárpolitikai Hírek

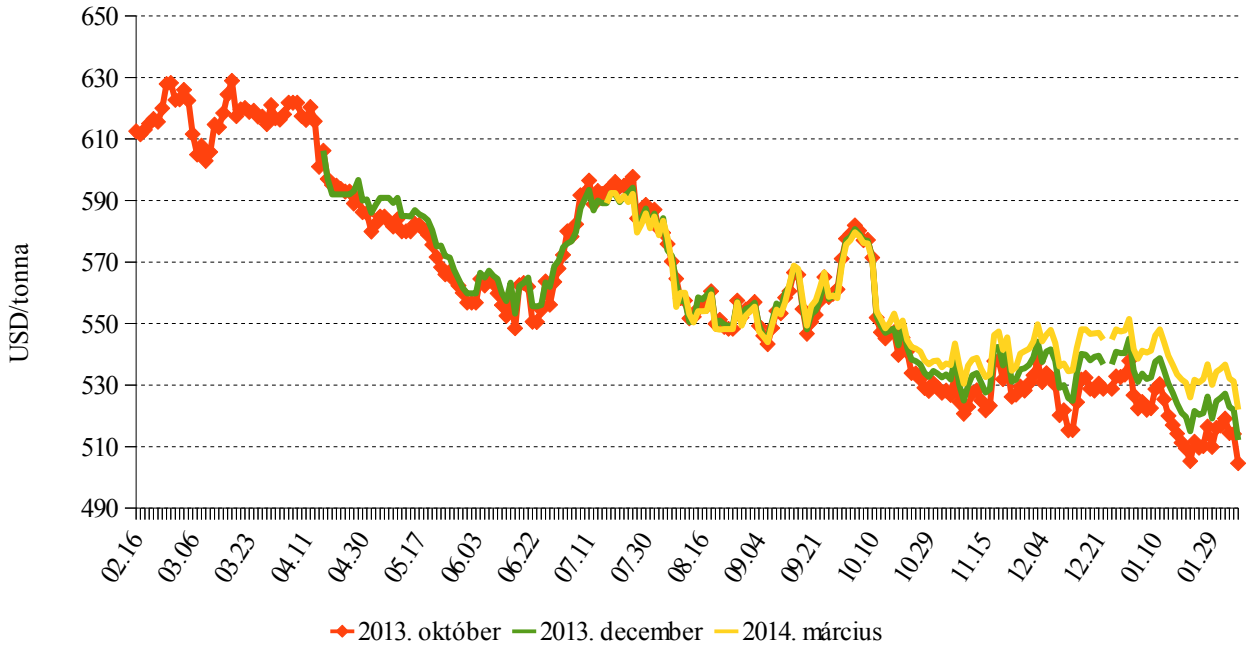
- A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal megkezdte a területalapú támogatáshoz kapcsolódó elkülönített cukortámogatás kifizetését. Az elkülönített cukortámogatás keretében közel 10 milliárd forintot utal 930 gazdálkodónak, akiknek a területalapú támogatási kérelmét az MVH jóváhagyta, és a jogszabályban foglalt feltételeket teljesítették. A keretösszegből fennmaradó 1,6 milliárd forint kifizetése a kérelmek lezárásával folyamatosan történik, legkésőbb 2013. június 30-ig.
- A cukorkvóta megszüntetéséről az Európai Parlamenti képviselők legkorábban márciusban szavaznak majd.

15. ábra: **A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén I.**

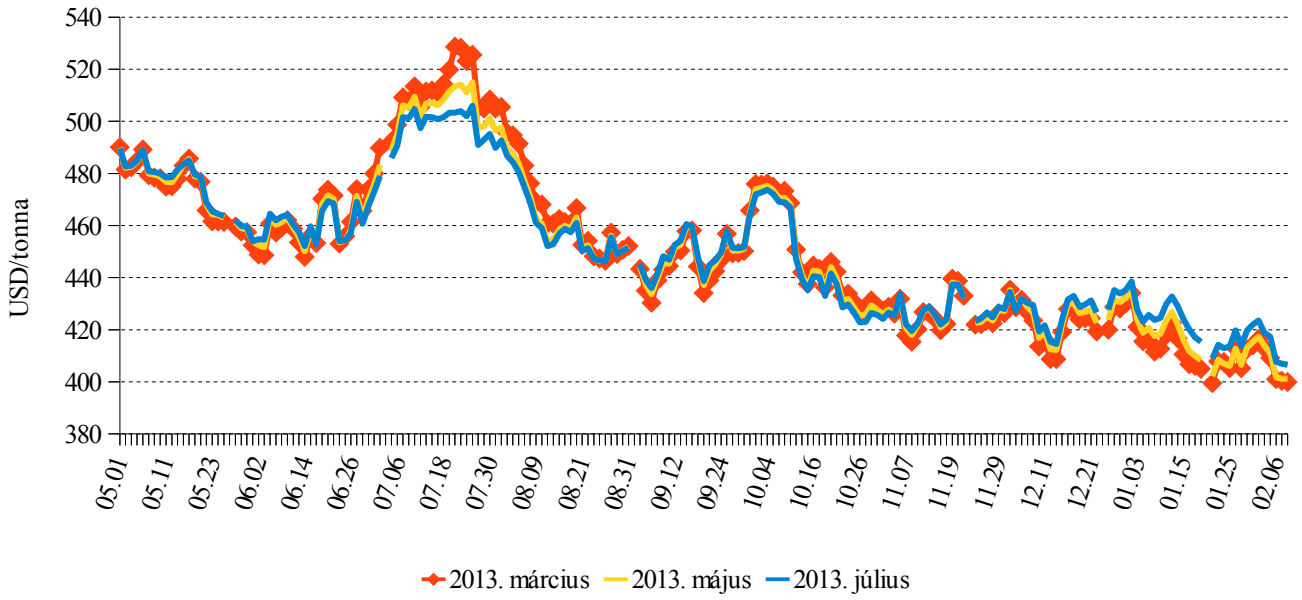
Forrás: London International Financial Futures and Options Exchange

16. ábra: **A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén II.**

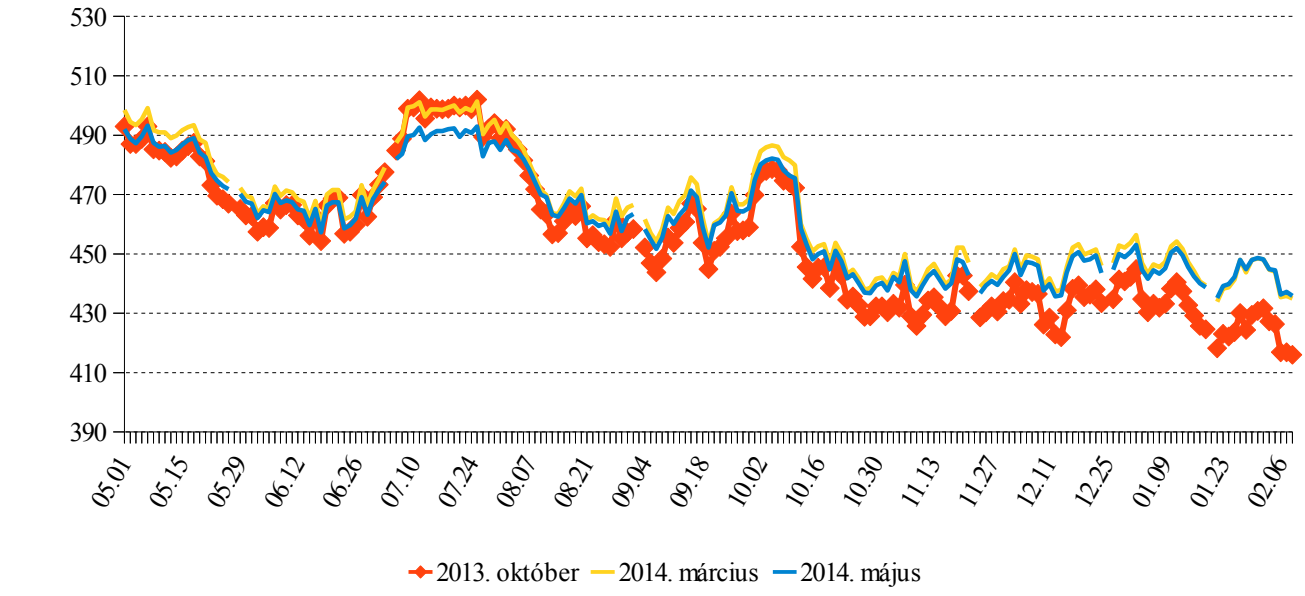
Forrás: London International Financial Futures and Options Exchange

17. ábra: **A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén I.**

Forrás: ICE

18. ábra: **A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén II.**

Forrás: ICE